

četerta stopnja ima	2. soglas,
peta " "	7. "
šesta " "	6. "
sedma " "	$\frac{5}{6}$ "

To velja za terdi (dur) glas; mehki glas (moll) pa ima še druge soglase, o katerih bomo drugikrat govorili.

V zgledu so priložene tudi navadne razrešbe omenjenih soglasov.

Z g l e d.

8 7 8 4 6
3 2 3 3 6 5 3 2 6 3

7 3 6 5 3 7 — 3 6 4 7 3

Feigel.

Drobtinice iz dnevnika slovenskega učitelja.

Spisuje *Josip Levčnik.*

Motto: „Nulla dies sine linea!“
Stari rimljanski pregovor.

II.

Po znamenitem oddelku svojega daljnega popotovanja, iz Mürzzuschlag-a naprej čez sloveči Semernik vas imam sedaj peljati v duhu, dragi mi sobratje in bralci. Popis ta je težaven; da bi vam namreč naslikal to podobo popolnoma, t. j. kakor jo kaže popotniku živa resnica, to je nemogoče in tudi ni moj namen. Nekoliko pa morem po večjem vender le o tem povedati. — Koj, ko nas je po skončanem, in, kakor po železničnih postajah sploh znajo, tudi dobro zasoljenem obedu zavozil hlapec iz kolodvora, jel se je železni tir vzdigovati na viš. Mimo rodovitnega polja in pisanih travnikov, ki razprostirajo se na desno, — med tem ko je na levi naj več goróvje — privozili smo se dovolj počasi na postajo „Spital“. Vas tega imena*) ostane že precej globoko k desni v prijetni dolini in ob

*) Znamenita je ta vas zavolj tega, ker je v nji sezidal l. 1160. Otokar V. bolnišnico za pobožne v sveto deželo popotujoče romarje. Pis.

stari dunajski cesti. Ker je bil lep popoldan in torej tudi dober razgled, je tiščalo vse k oknom, da bi se nagledovalo v občudovanji preumetnih del, ktera stavlja železnica čez to goro vedoželjnemu popotniku na ogled. Akoravno se nismo pomikovali prav urno naprej, smo bili vendar vedno bolj v samoti, vedno višje; zdajci pa zavozimo v Semernikov glavni prerov (tunel), ki nosi nad svojim vhodom napis: „Adriaticum Germanico junxit mari (Združil je Jadransko z nemškim morjem). — Prečudne so res znajdbe in naredbe naših časov! Svetli poldan prestavi človeka hipoma v grózo tamne noči; iz toplih solnčnih žarkev pride se jaderno v vlažni, merzli podzemeljski zrak. Nekaki plah človeka spreha, ko se vozi tako po globokem krilu hladne zemlje; ni pa tudi čuda, kajti dolg je ta prerov 753 sežnjev in je stala njegova naredba sama blizu 4 milijone goldinarjev. Ravno ob sredi prerova nahajali smo se tudi na naj višjem verhuncu semernikove železnice, 2788 čevljev nad višino morja. (Semernik sam je visok 3209 čevljev nad morjem.) Na štajerskem zavozili smo pod zemljo, ko pa smo se privozili unkraj zopet skozi visoke prerovove vrata, ki nosijo napis:

Franciscus Josephus I. Aust. Imp.

Hominum rerumque commercio.

(kar bi se po našem nekako reklo: Franc Jožef I., cesar avstrijski, je dal sezidati to železnico prevaževanju ljudi in robe), bili smo berzo tudi na kolodvoru postaje „Semering“. Sprememba okolice le tod je prečudna. Unkraj na štajerski strani vozili smo se prek pólj in planinskih senožet; tu na avstrijski obdajale pak so nas samotne visoke gore, katerim oprava so po večjem pečine in goličave. Od postaje „Semering“ naprej bi človek pač le mogel do podnožja te gore peš hoditi, da bi saj po večjem mogel pregledati ogromna dela, ktera je doversila neugnana roka umerljivega človeka. Naj stoji svet tudi še tišuč in tišuč let, naj bodo znajdbe bistrournosti človeške za prevaževanje tudi še take umetnije, — Semernikova železnica ostane, če ne že vsa, saj gotovo pa v ostankih njenih spominek podvzetnega duha naših časov do konca sveta. Skoz prerove, čez globoke prepade in doline, po visocih mostovih in viaduktih ter prek navpičnih gorá in skalnatih sten dervili smo jo navzdol proti ravninam doljno avstrijskim, kakor nam bi bil Bog vedi kaki sovražnik sledil za herbtom. Ko bi vlakom tako ne za-

virali urne vožnje, vse bi se moglo razbiti v naglem teku čez to goro. — Na postajah noter do podnožja ponujali so nam na prodaj šopke in druge spominke, zvite iz planinskih cvetec, in marsikteri popotnik okinčal si je svojo glavno pokrivalo s cveticami iz visokega Semernika. V Paierbachu prevozili smo zelo enako kakor v naši kranjski Borovnici široko dolino po visokem viaduktu, in se peljali potem po švarcanski dolini prot Glognitz-u, kjer se šteje (pričemši v Mürzzuschlag-u), konec železničnega oddelka, ki se semerniški imenuje in potrebuje za prevožnjo čez goró hlapone posebno umetne konstrukcije. Od Glognitza naprej dervili smo jo po prostranim Steinfeld-u v urnem teku proti dunajskemu Novomestu. Zemlja čutiti je letod precej pusta in menda ne nosi zastonj svojega imena „Kamnito polje“; zakaj kake posebne rodovitnosti tukaj ni sledu. Kar sem najdel hvalevrednega, so bili pogostni nasajeni smrekovi gojzdiči, ki imajo gotovo namen, serkati vlago iz zračnih višin in po nji zboljšati rodovitnost zemlje. Dunajsko Novomesto s svojo dvostolpno gotiško cerkevjo kaj mogočno stoji k desni železnice; tukaj se je bilo tudi zaukazalo vsem popotnim, ki ne gredo naravnost na Dunaj, da naj zapustijo vagone, ker poštni vlak, ki nas je vozil, je imel odslej brez vsega daljnega postanka kar naravnost skozi vse postaje derčati proti Beču. Tako se je tudi zgodilo. Sicer je čakalo po vseh postajah ljudi od sile veliko, ki so se naprej odpeljati želeli; ali naš vlak se ni zmenil za nje. Če smo bili bližje Dunaja, bolj se je razširjal svet, bolj se je kazal tudi rodovitni svet in lepše bile tudi vasi in poslopja, mimo katerih smo jo dervili. Od postaje Hetzendorf naprej proti Maidlingu razgrinjati se nam je jela k levi ogromna obširnost dunajskega mesta in njegovih neštevilnih cerkvá, palač, poslopij in drugih raznoverstnih stavb. Okoli 5. ure zavozili smo v dunajski kolodvor, in s tem končam podobo svojega potopisa iz Ljubljane v Beč.

III.

Kolikor je Dunaj večji mimo drugih mest, toliko bolj se človek tu na prvi hip nekako otožen in osamljen čuti, ako nima kakih posebnih znancev in prijateljev. Jaz sem se nekoliko nadjal, da mi bo prišel kdo izmed součencev na kolodvor naproti; ali kamor sem se ozerl, videl sem le tuje, neznane obraze. Pred kolodvorom čakalo je mnogo „omnibusov“, ki so

pripravljeni za 10 soldov peljati včasih skoro uro daleč; tudi jaz sem se usedel v enega, češ, me bo že peljal kam do kake gostilnice, kjer bom prenočil prvo noč. Čudno se je bilo naključilo, da z manoj vred usedli so se bili v ta „omnibus“ še trije učitelji, ki so bili prišli tudi v gospodarstveno šolo. Že po obnaši smo se bili eden drugega spoznali; bila sta dva iz Primorja, in eden zgornji Štajerc. Dali smo se peljati na videmsko predmestje in se vmestili: prva dva v gostilnico „zur Stadt Triest“, midva s Štajarcem pa „zum goldenen Lamm“. — Prva pot iz našega začasnega stanovanja bila je v Politehniko, kjer nam je prijazen vratar (zali mož, po rodu Moravan) pokazal sobo, v kateri sta dva priljudna gospoda (verli ministerijalni tajnik g. dr. Lorenec po naključju ravno ni bil nazoč) vpisovala prihajajoče učitelje. Vsaki izmed nas je dobil pri vpisovanju sprejemnico, na kateri je bilo zapisano njegovo ime in razred, v kterega je bil vversten.*) Nosile so te sprejemnice pečatni podpis gospodarstvenega ministerstva in so nam polahkovala, ali tako rekoč odpirale vhod v vse znamenitnejša poslopja in naprave; celó v cesarske palače priti so nam pomogle. Zraven sprejemnice smo dobili še tudi tiskani učni program, v katerem so bile na prvi strani po večjem naznanjene opombe gledé poduka; na drugi strani bil je natisnjen imenik veleučenihi gg. docentev za vse tri razrede; ostale strani pak so obsegale podučni red za ves čas kurza. S sprejemnico in programom v žepu napotil sem se v notranje mesto k sv. Štefanu, od tam pa kmali nazaj na začasno stanovanje, kjer me je vtrudenega kmali objel zaspanec v svoje sladko naročje. —

(Dalje prih.)

Ogled po šolskem svetu.

Iz rogačkenga okraja. Žalostna, pa resnična je naša naloga: „Čakajmo in upajmo!“ sej upanje je sladko. — Res, upanje človeku pomaga težave in britkosti voljno prenašati; ako pa le predolgo ni tega, česar upamo, peša tudi upanje. Tako se godi meni in naj več

*) Vversteni smo bili učitelji po obnebi krajev, iz kterih smo bili domá, v tri razrede. I. razred obsegal je učence naj več iz ravninskih toplejših pokrajin naše Cislajtanije, iz Češkega, Moravskega in Slezije. — V II. razred vmesteni smo bili planinci, kterim so nam domovja bolj merzli gorati oddelki Kranjsko-gorenskega, zgor. Koroškega, zgor. Štajerskega, Solnograškega, Tirolsko in Vorarlberškega in tudi nekaj zgornje in doljne